

Osiguranje imovine potreba i/ili trošak?

doc. dr. Jasmina Selimović

jasmina.selimovic@efsa.unsa.ba

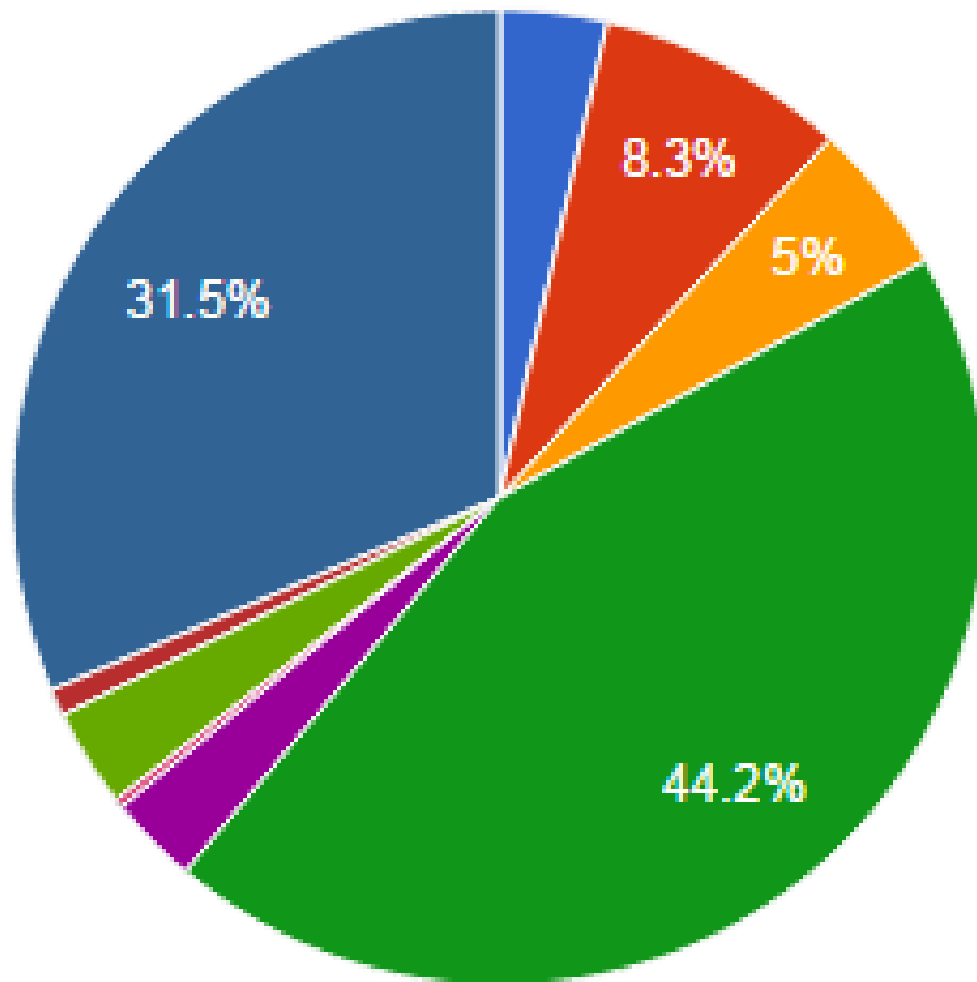
Svijet

- U 2013. godini u svijetu se desilo 529 katastrofa...
- Najčešće prirodne katastrofe...
  - Poplave
  - Oluje

Izvještaj o katastrofama u svijetu 2014

	2009	2010	2011	2012	2013
Ukupan broj prijavljenih katastrofa (652)	598	646	592	553	529
Ukupan broj žrtava (105,907)	17,671	304,472	37,907	15,585	29,163
Ukupan broj ugroženih (199,793)	223,956	340,671	261,850	142,092	99,837
Ukupne procijenjene štete (mil \$) (166,962)	52,031	165,645	391,231	163,005	119,217
Broj poplava (175)	159	189	159	142	149
Broj oluja (101)	87	91	85	90	106

Katastrofe u 2013.

- Droughts/food insecurity
- Earthquakes/tsunamis
- Extreme temperatures
- Floods
- Forest/scrub fires
- Mass movement: dry
- Mass movement:...
- Volcanic eruptions
- Windstorms

Osiguranje u svijetu

- 2009. godina, Francuska i Španija,
  - šteta 5,1 mlrd USD,
  - odštete 3,0 mlrd USD
- 2009. godina, SAD
  - šteta 2,5 mlrd USD,
  - odštete 1,35 mlrd USD
- 2009. godina, Evropa
  - šteta 1,8 mlrd EUR,
  - odštete 1,2 mlrd EUR

Bosna i Hercegovina

- Štete od poplava su procijenjene na 3,98 mlrd KM, odnosno 2,04 mlrd EUR
  - Federacija Bosne i Hercegovine - 1,04 mlrd EUR,
  - Republika Srpska - 966 mil EUR,
  - Distrikt Brčko - 30 mil EUR.
- Ekonomski gubitak <15% GDP
- Analiza je pokazala kako su poplavama najviše pogođeni privatni sektor, poljoprivredni proizvođači, te veliki broj građana

Osiguranje imovine u BiH

Godina	Iznos premije	Ukupna premija – neživotna osiguranja	Učešće (%)
2009.	26.958.591	389.191.486	5,88
2010.	29.169.992	397.463.248	6,18
2011.	29.679.810	408.052.463	6,08
2012.	27.586.958	418.931.748	5,46
2013.	27.088.199	427.256.461	5,14

Primjer...

- Društvo za osiguranje: Sarajevo osiguranje
  - oko 9.000 osiguranika sa policom osiguranja imovine od osnovnih rizika (požar, udar groma, oluja)
  - svega 3,5% osiguranika dolazi sa poplavljenih područja sa ugovorenim dodatnim rizikom poplave!
  - Cca 950,000 ljudi su bili primorani napustiti svoje domove radi poplava
- Iznos šteta neće u značajnijoj mjeri uticati na poslovanje osiguravatelja!

Dileme... (1)

- Da li su trebale desiti poplave da vidimo da društva za osiguranje ne rade u punom kapacitetu i ne ostvaruju svoju misiju u potpunosti?
- Zašto je osiguranje imovine slabo razvijeno?
- Kakve su tehničke osnove na kojima počiva osiguranje imovine?

Dileme... (2)

- Kakvi su podaci kojima raspolažu osiguravatelji?
- Kakvi su aktuari?
- Kakvi su ugovori o osiguranju koji se sklapaju?
- Kakvo nam je tržište osiguranja?

Osiguravatelji

- Proširiti ponudu/paletu proizvoda
- Stimulirati prodaju pojedinih vrsta osiguranja
- Raditi na povećanju stepena svijesti o važnosti osiguranja i kulture osiguravanja građana
- Uspostavljanje saradnje sa vlastima

Zemlja	Osiguranje od poplave	Tretman
Austrija	dobrovoljno	dopunski rizik uz osnovna osiguranja
Belgija	dobrovoljno	osnovni rizik uz požar
Bugarska	dobrovoljno	dopunski rizik uz požar
Češka	dobrovoljno	dopunski rizik uz požar, neki osiguravatelji nude sve
Danska	dobrovoljno	osnovni rizik uz požar
Finska	dobrovoljno	
Francuska	obavezno	osnovni rizik uz požar i uz ostala osiguranja imovine
Grčka	dobrovoljno	dopunski rizik uz požar
Holandija		poplave su neosigurljiv rizik
Irska	dobrovoljno	osnovni rizik uz požar
Italija	dobrovoljno	dopunski rizik uz požar
Luxemburg	dobrovoljno	dopunski rizik uz osnovna osiguranja
Mađarska	obavezno	osnovni rizik uz požar i uz ostala osiguranja imovine
Njemačka	dobrovoljno	uobičajeno uz osnovno pokriće kućanstva
Poljska	obavezno i dobrovoljno	obavezno za poljoprivredne djelatnosti
Portugal	dobrovoljno	osnovni rizik uz osiguranje od prirodnih katastrofa
Rumunija	obavezno	osnovni rizik uz požar i uz ostala osiguranja imovine
Slovačka	dobrovoljno	dopunski rizik uz standardno pokriće kućanstva
Slovenija	dobrovoljno	dopunski rizik uz požar (uobičajeno uključeno)
Španija	obavezno i dobrovoljno	obavezno uz police nezgode, života ili imovine
Švedska	dobrovoljno	
Švicarska	dobrovoljno	
Velika Britanija	dobrovoljno	osnovni rizik uz standardno pokriće kućanstva

Osiguranici

- Finansijska (ne)pismenost
- Fizička lica - nizak životni standard
- Osiguranje se poima kao luksuz i kao trošak
- Koristi koje se mogu ostvariti nisu jasne prosječnim korisnicima

Umjesto zaključka

- Osiguranje imovine
  - Stanovništvo
  - Privredni subjekti
  - Društvena korist
- Ponuda vs. potražnja
- Učiti na vlastitim greškama je najteže!

Osiguranje imovine potreba i/ili trošak?

doc. dr. Jasmina Selimović

jasmina.selimovic@efsa.unsa.ba